

Інфармацыйная культурна-грамадская газета Гарадоччыны

ГАСЦІНЕЦ

№ 12 (237) ЖНІВЕНЬ 2017 ГОДА

БЕЛАРУСКІЯ АФАРЫЗМЫ

Нам трэба жыць і долю папраўляць, каб нас патомкі з часам не клялі

Янка Купала

КУБАК "ХМЕЛЬ – 2017"

ВЯЛІКАЕ СВЯТА МАЛОГА ФУТБОЛУ

26 жніўня ў Гарадку стартаваў міжнародны турнір па міні-футболу на прызы ФК «Хмель» (Віцебск). У турніры удзельнічаюць 13 каманд з Беларусі, Расіі і Латвіі, якія сёння вызначаць пераможцу ў фінальным матчы.

Турнір Кубак «Хмеля — 2017» сабраў аматараў міні-футболу з трох краінаў, якія прыехалі ў Гарадок з Менску, Віцебску, Наваполацку, Навалукамля, Пскову, Смаленска-Ярцева, Рыгі, Саласпілсу, а таксама дзве гарадоцкія каманды «Гарадок» і «Прамень — Кров СК». Турнір, які другі год запар гасцінны прымае гарадоцкая зямля, у гэтым годзе праходзіць пры падтрымцы Гарадоцкага райвыканкаму, а старшыня райвыканкаму Пётр Карабач гуляе за каманду «Прамень — Кров СК».

На пачатку адборачнага турніру каманды падзелены на дзве групы па 7 і 6 камандаў, якія па кругавой сістэме за ўчарашні і частку сёняшняга дня вызначаць па чатыры мацнейшыя каманды.

На турніры адбылося ўрачыстае адкрыццё з правядзеннем параду каманд, які ўзначалілі футбалісты каманды «Гарадок», што перамаглі ў мінулым годзе.

Каманды ішлі са сцягамі сваіх клубаў, а замежныя госці яшчэ са сцягамі сваіх краінаў: Латвіі і Расіі.

Дзяржаўны сцяг Рэспублікі Беларусь падняліўдзельнікі каманды «Гарадок». З вітальнымі словамі выступілі старшыня Гарадоцкага райвыканкаму Пётр Карабач, старшыня ФК «Хмель» Алесь Мінін і іншыя высокія госці, а перад футбалістамі, гледачамі спаборніцтваў выступілі маладыя ўдзельнікі мастацкай самадзейнасці.

Адборачныя гульні каманд праходзяць па скарочанаму часу — 12 хвілін на матч. Але і пры такім кароткім часе футбалісты дэманструюць сваё майстэрства і жаданне да перамогі.

За першы дзень каманды сыгралі крыху больш чатырох тураў і яшчэ на сёння павінны сыграць па 1-2 матча, каб далей змагацца па кубкавай сістэме. Наша каманда «Прамень — Кров СК» у адборачным турніры адну гульню выйграла, адну звяла ўнічжу, а тры прайграла і мае мала шанцаў трапіць у кубкавы турнір.

Пераможца мінулага года каманда «Гарадок» пачала турнір з перамогі з буйным лікам, але потым тры матчы сыграла з лікам 0:0.

Акрамя матчаў на Кубак Хмеля аматараў футбола мог зацікавіць турнір юнацкіх клубаў, а таксама паказальныя выступленні пажарнікаў. Для адпачынку на турніры арганізаваны гандаль Гарадоцкага райспажыўсаюза, вядзецца музычнае суправаджэнне, а таксама ёсць перасоўная лазня, якая звычайна знаходзіцца каля лыжаролернай трасы.

А суботнім вечарам моладзь змагалася і ў бірпонгу — спаборніцтвах па кіданню понгавага мяча ў пластыкавыя шклянкі з вадой.

У турніры ўдзельнічала 18 камандаў па два чалавека, а пераможцамі стала каманда Лігіён-Газдом са Смаленшчыны.

На жаль арганізатарам турніра не атрымалася правесці анансаваны матч па амерыканскаму футболу з удзелам Віцебскіх Рысяў. Але сёння да вечара на гарадскім стадыёне будзе працягвацца свята футбола і гледачы маюць магчымасць далучыцца да атмасферы спартыўнага свята.

Леанід Гаравы

ДРАМАТЫЧНЫ ФІНАЛ

Пераможца Кубку «Хмель — 2017» вызначыўся ў драматычным фінальным змаганні клубаў з Віцебску і Наваполацку.

27 жніўня ў фінальным матчы на Кубак Хмеля віцебская каманда «Пажтэхніка» перамагла наваполацкі «Нафтан» толькі ў серыі пасляматчавых пенальці, зраўняўшы перад гэтым лік на апошніх секундах гульні.

У нядзелю аматары міні-футбола на Кубке Хмеля спачатку завяршылі адборачныя матчы ў групах. Наша каманда «Прамень Кров СК», прайграўшы апошні матч заняла ў групе 6 месца і не трапіла ў ¼ фінала. Мінулагодні чэмпіён Кубка «Гарадок» у апошняй гульне перамог каманду са Смаленшчыны з лікам 1:0 і з 9 ачкамі выйшаў з другога месца групы ў чвэрцьфінал.

А ў чвэрцьфінале яго сапернікам стала каманда BMW з Менску з якой у мінулым годзе нашы футбалісты паспяхова згулялі ў фінале, перамогшы 4:0. На гэты раз матч прайшоў у роўным змаганні і асноўны час не вызначыў пераможцу. У пасляматчавых пенальці большае майстэрства паказалі менскія футбалісты, якія трапілі ў браму дакладна два разы, а гарадоцкія аматары не перагулялі галкіпера гасцей — 0:2.

Сапраўднае змаганне развярнулася ў паўфінальных матчах. BMW ў паўфінале гуляла з «Пажтэхнікай» з Віцебску. Асноўны час прайшоў у роўнай барацьбе і завяршыўся з лікам 1:1., а ў серыі пасляматчавых пенальці больш дакладнымі былі віцебскія футбалісты — 3:1. У другім паўфінальным матчы сыйшліся дэбютанты турніра: «Калінпрадукт» з Навалукамля і «Нафтан» з Наваполацка. Больш вопытныя футбалісты з Наваполацка завалодалі ініцыятывай і павялі з лікам 3:0, але навалукамльскія футбалісты наладзілі штур брамы навапалачан у другім тайме і забілі мяч прэстыжу.

У матчы за 3-е месца больш маладая і свежая каманда з Навалукамля перамагла BMW з буйным лікам 5:1 і па праву заняла трэцяе месца.

Упрыгожаннем свята стала фінальная гульня роўных супернікаў з Віцебску і Наваполацку. Больш дасведчаная каманда «Пажтэхніка» адкрыла лік, але наваполацкія гульцы ў першым тайме зраўнялі лік. У роўнай барацьбе ішоў увесь другі тайм, калі толькі паспяховая гульня брамнікаў ратавала каманды ад непрыемнасцяў.

Але на перадапошняй хвіліне гульні наваполацкія аматары міні-футболу выйшлі наперад — 2:1.

Толькі віцебскія футбалісты не здаліся і ў атацы па левым флангу, калі наблізіліся да брамы, то галкіпер «Нафтана» парушыў правілы ў сваёй штрафной. І на апошніх секундах гульні віцебская каманда зраўняла лік і выйшла на пасляматчавыя пенальці.

Адчувалася, што наваполацкія футбалісты не чакалі такога развіцця падзей і не зусім добра выконвалі пенальці, забіўшы толькі адзін мяч. А віцебскія футбалісты паспяхова рэалізавалі два пенальці і сталі пераможцамі Кубка «Хмеля — 2017».

Па традыцыі турніра на ўшанаванні пераможцаў арганізатары свята раздалі шматлікія граматы, прызы, медалі пераможцам і лепшым гульцам каманд. Пры гэтым ва ўручэнні медалёў ўдзельнічалі выхаванцы сацыяльнага прытулку ў СШ № 2, дзе пражывалі многія каманды пад час спаборніцтваў. А футбалісты ў сваю чаргу сабралі грошы і ўручылі памятныя падарункі і школьныя прыналежнасці выхаванцам з СШ № 2.

Кубак «Хмеля — 2017» стаў гісторыяй. І арганізатары турніра спадзяюцца, што і далей напрыканцы лета турнір будзе праходзіць у Гарадку.

Леанід Гаравы

ШКОЛЬНАЕ ХАРЧАВАННЕ

СЛАДОСТИ С АЛКОГОЛЕМ, ХЛЕБ ВМЕСТО КОТЛЕТ

Комитет Госконтроля области установил факты ненормированного питания и использования просроченных продуктов в некоторых школах в Витебске и Орше.

Выяснилось, что в 2016 году и I квартале 2017-го учащиеся недополучали некоторые продукты. Самый низкий уровень «Витмил» обеспечил по творогу (54%), сокам (65%), сметане (71%), молоку и молочным продуктам (74%), яйцам и овощам (75%); «Орша-Сервис» — по кондитерским изделиям (48%), сметане (58%), творогу (60%), сыру (72%).

В меню школьников эти предприятия неоднократно включали одни и те же блюда в течение нескольких дней подряд. Дети чаще, чем положено, ели пищу с использованием вареных колбас и сосисок (а делать это можно не более 2 раз в неделю).

Не соответствовали рекомендуемым нормам и фактическая масса блюд. Например, в столовой гимназии № 1 в Орше в мае ни разу не выдавали молоко и кисломолочные напитки.

Учащимся уменьшали нормы выхода котлет, биточков, шницелей, каш. При этом выдавали большие порции хлеба — в 1,5 раза больше, чем нужно взрослому.

«Витмил» продавал школьникам в Витебске кондитерские изделия, изготовленные с использованием алкогольных напитков. Это же предприятие продавало пирожные из сырья с истекшим сроком годности. Всего за год такой продукции реализовали на сумму 87,2 тысячи рублей.

Проверяющие увидели, что некоторые школьные столовые имеют высокую степень износа оборудования, здесь не хватает некоторой техники. Так, в 7 объектах ОАО «Орша-Сервис» выявили факты нарушения санитарных норм и правил, использования загрязненного и подверженного коррозии оборудования и инвентаря, посуды со сколами и трещинами, хранения продукции с нарушением температурных условий, отсутствия информации о сроках годности. Аналогичные нарушения правил установили и при проверке пяти школьных столовых ОАО «Витмил».

По результатам проверок 29 работников и субъекты хозяйствования, виновные в допущенных нарушениях, привлекли к административной ответственности, 26 человек — к дисциплинарной.

(сокращено)

"Народныя навіны Віцебска"

Аб'ява

Аператыўная інфармацыя аб падзеях Гарадоччыны, рэгіёна і больш, чым у газеце, зараз па-беларуску і па-расейску з'яўляецца на новым Інтэрнэт рэсурсе: http://haradok.info

****

Наша газета "Гасцінец" пачала размешчацца на партале http://haradok.info ў раздзеле "Газета "Гасцінец", дзе ствараецца архіў за мінулыя гады.

****

Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Гасцінец» паведаміце рэдакцыі аб гэтым – і вы яго атрымаеце. Калі ўжо не жадаеце атрымліваць выданне, то патэлефануйце у рэдакцыю.

ФУТБОЛ

ПЕРАМОГА Ў ПРЫНЦЫПОВЫМ МАТЧЫ З БУЙНЫМ ЛІКАМ

13 жніўня ў спёку гарадоцкія футбалісты перамаглі суседзяў з Шуміліна з лікам 3:0, вырашыўшы лёс матча на пачатку другога тайма.

Усе апошнія гады матчы з ФК "Шуміліна" для нашых футбалістаў складваліся няпроста, бо ў суседзяў ёсць дванаццатыгулец–моцнаягрупа падтрымкі. Але ва ўчарашнім матчы гэтая падтрымка амаль не адчувалася. Магчыма прычынай гэтаму стала моцная гульня гарадоцкай каманды, якая дыктавала гульню амаль на працягу ўсяго матча. Наколькі сур'ёзны супернік сведчыць і вынік папярэдняга тура ў якім ФК "Шуміліна" перамагла лідэраў групы з Сянно з буйным лікам 3:0.

Варта адзначыць, што значна узмацніў гульню нашай каманды і Мікалай Пятроў, выхаванец Сяргея Куракова. Менавіта ён выконваў амаль усе стандартныя палажэнні, а пры атрыманні мяча адцягваў на сябе некалькі гульцоў суперніка. І ў апошняй трэці першага тайма дальні удар Пятрова не здолеў узяць брамнік гасцей ды і праз сетку мяч вылецiў далёка за гасцявую браму.

У перапынку матча ў нас адбылася замена: замест Іллі Жарнасека на поле выйшаў Вячаслаў Мочкін, ветэран гарадоцкага футбола. І адразу нашы футбалісты прыціснулі гасцей каля іх брамы. На сёмай мінуце другога тайма Раман Казакевіч перайграў галкіпера і давёў лік да 2:0. А праз тры мінуты Вячаслаў Мочкін атрымаўшы мяч у непасрэднай блізасці ад брамы, абыйграў на замахе абаранцоў гасцей і накіраваў мяч у браму – 3:0.

Пасля гэтага стала зразумела, што перамога ў матчы будзе на нашым баку. Госці, трэба аддаць ім вартае, імкнуліся размачыць гэты лік, але на апошнім нашым рубяжы ўпэўнена згуляў Павал Хацько. І шчыра кажучы ў нашых футбалістаў было больш магчымасцяў павялічыць лік, чым у гасцей яго зменшыць.

Трэнер каманды Сяргей Куракоў так ацаніў гульню: "Сегодня получили положительный результат.

По составу, по организации игры, по тактике и по самоотдаче мы переиграли соперника вчистую. У нас большая обойма игроков и на сегодняшний день мы можем варьировать составом не в ущерб себе. А ребята у нас подобраны боевые, они просто так ничего, ни кому не отдадут. Поэтому мы уверенно смотрим в будущее и планы у нас серьёзные! Спасибо всем за самоотдачу, в такую жару отпахать на поле не каждый сможет! Молодцы ребята!!!" (https://vk.com/luch_gorogok)

Пасля гэтай гульні значна палепшыліся нашы шанцы на фінальны турнір, у які мы выходзім не аўтсайдзерамі без ачкоў, як было па выніках першага круга, а паўнавартаснымі удзельнікамі з 7 ачкамі. Наступны матч нашы футбалісты правядуць 20 жніўня ў гасцях у Бешанковічах, дзе мусяць перамагаць аўтсайдзера групы ФК "Бешанковічы".

Леанід Гаравы

КРЫМІНАЛ

У ГЛАЎБУХА СКРАЛІ ДАРАГІ ТЭЛЕФОН

Паводле інфармацыі прэс-службы Віцебскага абласнога ўпраўлення МУС у жыхаркі г. Віцебска пасля распівання спіртных напояў у доме гарадоцкага пенсіянера быў здзейснены крадзёж мабільнага тэлефона «Самсунг-Гэлаксі».

Прэс-служба паведаміла, што 16 жніўня ў Гарадоцкі РАУС з Кастрычніцкага РАУС горада Віцебска паступіў матэрыял праверкі па заяве галоўнага бухгалтара прадпрыемства, 1978 года нараджэння, жыхаркі горада Віцебска. Жыхарка паведаміла пра тое, што 14 жніўня каля 10 гадзін пасля распівання спіртных напояў у доме пенсіянера, 1953 г. года нараджэння, у яе здзейснены крадзёж мабільнага тэлефона «Самсунг-Гэлаксі».

Шкода ацэнена ў памеры 1500 рублёў. Супрацоўнікамі аддзелаў крымінальнага вышуку Гарадоцкага РАУС і Кастрычніцкага РАУС папярэдне ўстаноўлена, што злачынства здзейсніў непрацуючы жыхар горада Гарадок, 1996 года нараджэння.

17 жніўня Гарадоцкім раённым аддзелам Следчага камітэта ўзбуджаная крымінальная справа па ч. 1 арт. 205 КК.

Т. Гаражанка

ЗАДЕРЖАЛИ ПОХИТИТЕЛЕЙ ЛОСИНЫХ РОГОВ

Похитители лосиных рогов из России задержаны в Витебске, сообщила официальный представитель УВД облисполкома Ольга Шкуратова. Лосиные рога исчезли 9 августа из дома 85-летней пенсионерки из деревни Клюшово Городокского района.

По ее словам, в этот день к ней под предлогом проверки света пришли двое мужчин. В коридоре их заинтересовали большие лосиные рога, домочадцы использовали их в качестве вешалки. Гости предложили хозяйке продать их, но она не согласилась. Тогда незнакомцы просто выломали рога и скрылись.

Милиция «отработала» ближайшие населенные пункты, в том числе и на территории соседней России. Кроме того, шла «ловля на живца», она в итоге и дала результат: внимание оперативников привлекли объявления с предложением купить рога.

Контрольный звонок — и на встречу за добычей мужчины приехали сами. В багажнике их машины оказались лосиные рога, украденные у городокской пенсионерки.

Злоумышленники — им 19 и 37 лет — задержаны. Возбуждено уголовное дело по факту грабежа.

Прэс-служба УВД

КАЛЯ СПОРТУ

НАША ЗЯМЛЯЧКА ПАВЕДАМІЛА АБ НАРАДЖЭННІ ПЕРШЫНЦА

Беларуская біятланістка Настасся Кінунен (Дубарэзава), якая ў снежні 2016 года пакінула нацыянальную зборную з-за цяжарнасці, на старонцы УКантакце паведаміла аб нараджэнні дзіцяці: "Колькі я розных пачуццяў мела ўчора [18.08] … Але гэты дзень не забудзецца ніколі!!! Нараджэнне дзіцяці," - напісала Настасся. Яна таксама напісала пра тое, што ўжо вярнулася з бальніцы дадому.

Настасся выступала за зборную Беларусі з сезона-2010/2011. Яна тройчы ўздымалася на подыум этапаў Кубка свету ў эстафеце, а ў асабістых гонках чатыры разы фінішавала у топ-10. У пазамінулым сезоне яна заняла 50-е месца ў агульным заліку Кубка свету. Гэта быў другі вынік у беларускай камандзе пасля Надзеі Скардзіна.

Улетку 2016 года Дубарэзава выйшла замуж за фіна і ўзяла прозвішча мужа (Кінунен).

sport.tut.by

ПРАФЕСІЙНАЯ АДУКАЦЫЯ

ГОТОВИТЬ МОЛОДУЮ СМЕНУ ПЧЕЛОВОДОВ

Молодую смену пчеловодов будут готовить в Городокском аграрно-техническом колледже с нового учебного года, сообщил корреспонденту БЕЛТА председатель Витебской областной областной организации Белорусского общества пропагандистов продуктов пчеловодства (БОППП) Василий Никитин.

«Нашей организацией накоплен богатый материал о новейших достижениях в области пчеловодства и апитерапии, совместно с медиками разработаны рекомендации по правильному применению пчелопродуктов. Весь этот банк данных теперь размещен в Городокском аграрно-техническом колледже, где с начала этого года мы организовали пчелоцентр „Нивар". Заключили договор с колледжем на безвозмездное использование помещения учреждения образования, а также ресурсов их пасеки. Она небольшая, менее 30 пчелосемей. И с нового учебного года начнем занятия в кружке „Юный пчеловод", где на факультативной основе будем готовить молодую смену. Также задействуем буфет колледжа, услугами которого пользуются не только учащиеся, но и население. Таким образом мы хотим показать и доказать, что пасека может приносить доход, быть рентабельной», — пояснил Василий Никитин.

Помимо того, что консультации в пчелоцентре доступны всем желающим, местные жители смогут в буфете приобрести полезные продукты пчеловодства: мед, прополис, пергу, забрус (полученный в результате обрезки восковых крышечек запечатанных сотов во время отбора меда на пасеке) и прочее. Также непривычные, но вкусные и нужные для здоровья продукты появятся в меню самих учащихся. Причем некоторые из ребят на факультативной основе примут непосредственное участие в их производстве.

«О деятельности центра мы расскажем и на выставке-ярмарке „Медовый спас", которую традиционно организуем в Витебске на улице Ленина напротив Ратуши с 12 по 14 августа. Правда, в этом году из-за массовой гибели пчелосемей урожай не очень большой, но до 10 участников со всего региона обещали приехать», — добавил Василий Никитин.

Населению предложат натуральную и разнообразную пчелопродукцию, пройдут конкурсы на культуру обслуживания и красочное оформление места торговли, разнообразие производимой продукции и лучший мед. Выставка будет работать с 10.00 до 16.00

http://www.belta.by

ТРАГІЧНЫ ВЫПАДАК

18-ЛЕТНИЙ СЫН УТОНУЛ НА ГЛАЗАХ У МАТЕРИ

Несчастье произошло 12 августа на лесном озере недалеко от деревни Березно Городокского района. Парень с родителями приехал погостить к друзьям семьи на дачу. Стояла жара, и молодой человек с матерью пошли купаться, пишет «СБ Беларусь Сегодня».

Парень со своими родителями приехал погостить к друзьям семьи на дачу. И в жаркий летний день вместе с мамой решил искупаться в лесном озере за полкилометра от населенного пункта. Детали случившегося мы узнали у официального представителя УСК по Витебской области Светланы Сахаровой.

— 18-летний парень сидел на деревянной кладке и, глядя в темную воду, спросил у мамы, правда ли, что у озера нет дна. Получив подтверждение, видимо, решил проверить это лично. Мама, плававшая в тот момент неподалеку на круге, услышала только всплеск воды. Паренек набрал в грудь побольше воздуха, нырнул и не выплыл, — рассказала официальный представитель УСК по Витебской области Светлана Сахарова.

Обеспокоенная женщина сразу же набрала «102». Вскоре молодого человека достали из озера местные жители. Парень утонул буквально в двух метрах от берега.

Проводится проверка.

https://news.tut.by

"КАНЦЭПЦЫЯ"

УСЁ Ў ІМЯ ЧАЛАВЕКА, УСЁ ДЗЕЛЯ ЧАЛАВЕКА!

…І вось з нявызначанасцю пераўтварэнняў было скончана. Па меншай меры, так мне спачатку падалося. Падчас рабочай паездкі ў Віцебскую вобласць АП вызначыў канцэпцыю развіцця Беларусі. Слова «вызначыў» я запазычыў з афіцыйнага прэс-рэлізу. Яно здзівіла мяне сваёй невыразнасцю, сваёй неадпаведнасцю велічы моманту.

Я адчуў тое, што ў псіхалогіі прынята называць «кагнітыўным дысанансам». На шчасце, працягваўся ён нядоўга. Ужо на наступны дзень самая салідная газета краіны выправіла хібу рэдактара прэс-рэлізу: АП не «вызначыў», а «абвясціў» новую канцэпцыю развіцця. Накіраваная яна будзе «на стварэнне ў населеных пунктах рознага ўзроўню якасных умоваў для жыцця людзей».

Усё ў імя чалавека, усё дзеля чалавека! Ну як тут не запляскаць у ладкі! Я ж яшчэ памятаю 1961 год і XXII з'езд партыі з яго выдатным лозунгам. Шкада, што перайсці ад слова да справы тады не атрымалася. Віной таму, як пазней высветлілася, быў валюнтарызм Хрушчова. Але мы не паўторым яго памылак і не наступім другі раз на тыя ж граблі. Дый адкуль у Беларусі ўзяцца палітыку-валюнтарысту (з граблямі, дзякуй Богу, праблем няма)?

Яшчэ адзін важны момант: генеральны сакратар КПСС ішоў ад абстрактных схем, а мы ідзем ад жыцця, мы ідзем ад вынікаў эксперыменту ў гарадскім пасёлку Копысь, старт якому АП даў сваім распараджэннем у лістападзе 2016 года. Вынікі ўражваюць. За няпоўны год удалося ўладкаваць інжынерна-транспартную інфраструктуру, у тым ліку зрабіць рэканструкцыю вулічна-дарожнай сеткі; стварыць новыя сацыяльныя, гандлёвыя, турыстычныя і спартыўныя аб'екты; правесці мадэрнізацыю дзеючых прадпрыемстваў. «Пры гэтым, — падкрэслена ў прэс-рэлізе, — улічваліся пажаданні мясцовых жыхароў».

Карціна ўражвае. Заплюшчваю вочы — і бачу сярэднестатыстычнага жыхара гарадскога пасёлка, які даводзіць да спецыялістаў з Мінска свае пажаданні наконт уладкавання інжынерна-транспартнай інфраструктуры.

Вось такі ўзор для пераймання ўсёй краіне. І ўсё гэта ў максімальна сціслыя тэрміны, якасна і нядорага! І ўсё гэта ў год навукі! Такі наш адказ на выклік чацвёртай прамысловай рэвалюцыі!

Інтрыгоўная назва

Узор («прыклад для пераймання») створаны. Што далей? А далей кожны год у кожным раёне плануецца ў двух падобных пасёлках наводзіць парадак, і праз пяць гадоў«такімчынамзамыкаецца вертыкаль аднаўлення краіны: Мінск — абласныя цэнтры — райцэнтры — пасёлкі гарадскога тыпу — аграгарадкі — вёскі, якія раней былі цэнтрамі гаспадарак».

Але тут у мяне нечакана кальнула ў левым боку. Копысь у якасці ўзору быў абраны не таму, што гэта месца нараджэння АП. Выбар быў звязаны перш за ўсё з тым, што АП «добра ведае гэтыя месцы і можа асабіста пракантраляваць якасць, неабходнасць і запатрабаванасць тых ці іншых мер па развіцці населенага пункта».

Але такіх пасёлкаў у нас 60–70. Другога АП у нас няма, а для арганізацыі якаснага кантролю патрэбна больш за паўсотні такіх «адзіных палітыкаў». Вось дзе праблема! Да «замыкання вертыкалі аднаўлення краіны» засталося пяць гадоў. Дзе гарантыя, што яна замкнецца ў тэрмін і з належнай якасцю?

Жартаваць можна і далей. Але я два разы перачытаў прэс-рэліз і тры разы — інтэрнэт-варыянт газетнага артыкула, аднак так і не зразумеў навізны канцэпцыі. Сваё неразуменне я выказаў у каментары да артыкула на сайце, аднак не меў спадзяванняў на персанальнае тлумачэнне. Якія там спадзяванні! Маё пытанне рэдакцыя нават не адважылася размясціць на сайце.

Каб падвесці тэарэтычную базу пад новую канцэпцыю, нам спатрэбіцца кніга амерыканскага сацыёлага Дж. Скота «Добрымі намерамі дзяржавы. Чаму і як правальваліся праекты паляпшэння ўмоў чалавечага жыцця». Інтрыгоўная назва, пагадзіцеся.

Адразу павінен папярэдзіць, што ў кнізе абагульнены вопыт дзяржаўных праектаў прынцыпова іншага маштабу. У прыватнасці, «Вялікага скачка» ў Кітаі, калектывізацыі ў СССР, прымусовага збору людзей у вёскі ў Танзаніі, Мазамбіку і Эфіопіі. Тым не менш я паспрабую перанесці высновы паважнага навукоўца на родную зямлю.

Першы, другі, трэці, чацвёрты

Трагічным фіналам пералічаных вышэй дзяржаўных праектаў спрыяла спалучэнне чатырох элементаў. Першы з іх — адміністрацыйнае памкненне, накіраванае на прывядзенне ў парадак прыроды і грамадства. Адкрыем прэс-рэліз ад 4 чэрвеня. Слова «парадак» згадваецца ў ім чатыры разы: тры разы з дзеясловам «навесці» і адзін раз — з дзеясловам «падтрымаць».

Такія суадносіны не павінны здзіўляць. Перш, чым заняцца падтрыманнем парадку, яго неабходна спачатку навесці. А вось з гэтым праблема! У ліпені пайшоў 24-ы год, як распачаўся працэс «навядзення парадку».

Другі элемент — гэта вера ў навукова-тэхнічны прагрэс, у магчымасць панавання над прыродай і — галоўнае — у рацыянальнасць сацыяльнага парадку. Важна падкрэсліць, што гаворка ідзе менавіта пра веру, якую не варта блытаць з сур'ёзнай навуковай практыкай. Так, АП не толькі верыць у магчымасць адкрыцця ў невялікіх населеных пунктах вытворчасцяў на ўзроўні лепшых сусветных стандартаў, але і ў тое, што «мы ўжо больш чым палову шляху ў гэтым плане прайшлі».

Аднак — падкрэслівае Дж. Скот — спалучэнне фактараў становіцца смяротна небяспечным, толькі калі да першых двух элементаў далучаецца трэці. Гэты элемент — аўтарытарная дзяржава, якая жадае і здольная выкарыстоўваць усю сваю ўладу, каб увасобіць у жыццё ёю ж распрацаваныя праекты.

Запрыкладамідалёкахадзіць не трэба. Спадзяюся, беларусы не забыліся трохразовую дэвальвацыю і трохзначную інфляцыю ў 2011 годзе, справакаваныя жаданнем «дзяржавы для народа» аштчаслівіць беларусаў сярэднім заробкам у 500 долараў. Дарэчы, вінаватыя за гэту высакародную ініцыятыву не толькі не былі прыцягнутыя да адказнасці, аднак нават пайменна не названыя.

Чацвёрты элемент, цесна звязаны з трэцім, — слабая грамадзянская супольнасць, няздольная супраціўляцца планам аўтарытарнай дзяржавы. Супраць лому няма прыёму! Але для падаўлення ўсяго, што праяўляе жаданне самастойна рухацца (незалежныя прафсаюзы, СМІ і г.д.), дзяржава прымяняе не толькі лом, але і псеўдаструктуры грамадзянскай супольнасці. Як тут ні прыгадаць афіцыйныя прафсаюзы з іх фенаменальнай здольнасцю «гнеўна маўчаць»…

(скарочана)

Сяргей Нікалюк
"Новы Час"

НАРАДА

ГАЛОЎНЫ ГЕРОЙ ЖНІВА

З нарады, праведзенай Аляксандрам Лукашэнкам 21 жніўня з кіраўніцтвам эканамічнага блёку, можна зрабіць некалькі важных высноваў. Абмяжуюся трыма.

1. Ад абмеркаваньня стратэгічных пытаньняў Лукашэнка ўсяляк ухіляецца, абмяжоўваецца тактычнымі. Бо стратэгічныя пытаньні — гэта пытаньні аб рэформах. Якіх ён ня хоча, пазьбягае нават вынясеньня на парадак дня такой тэмы. Таму вялікая нарада аб справаздачы ўраду, анансаваная яшчэ па выніках першага кварталу, усяляк адцягваецца. Сам кіраўнік дзяржавы папярэдзіў: «Такая справаздача заплянаваная, яна будзе ў свой час, калі я палічу патрэбным або час падыдзе». Цяпер час не прыйшоў. Бо ўрад дакладае аб пачатку эканамічнага росту. І Расея дала чарговы крэдыт. А, як вядома, рэформы пачынаюцца, калі ўсё вакол дрэнна.

2. Сам Лукашэнка фактычна прызнаў, што адміністрацыйныя мэтады вырашэньня эканамічных праблемаў не працуюць. Найбольш яскрава гэта выявілася ў пытаньні ліквідацыі беспрацоўя.

Як вядома, Лукашэнка аддаў загад да 1 траўня ўладкаваць усіх непрацоўных. І чыноўнікі далі адпаведную справаздачу, што задача выкананая. Міністар працы і сацыяльнай абароны Ірына Касцевіч адрапартавала: «Мы дайшлі да кожнага чалавека... Хто хацеў, той, вядома, быў працаўладкаваны». То бок улады запэўнілі, што цяпер у краіне калі і ёсць беспрацоўныя, то па сваёй віне, яны ня хочуць працаваць.

Але хутка высьветлілася, што ўсё гэта фарс, лухта, фальсыфікацыя. Што цяпер вымушаны быў прызнаць і сам Лукашэнка: «Яшчэ летась мы дамаўляліся, што на кожнае скарочанае працоўнае месца павінна быць створана новае высокапрадукцыйнае. Але ў нас па-ранейшаму прадпрыемствы працягваюць больш звальняць, чым прымаць на працу. Прынамсі, паводле той інфармацыі, якой я валодаю. У чым справа?... На паперы новыя працоўныя месцы быццам бы і ствараюцца, а на справе суцэльнае ашуканства... Як мяне інфармуюць, колькасьць занятых у эканоміцы скарачаецца».

І вось на нарадзе высьвятляюцца цікавыя падрабязнасьці. Лукашэнка, кажучы пра льняную галіну, пытае: «…Калі мяне правільна праінфармавалі, чаму сёння на складах ільнокамбінату залежы тканіны? Ня дай Бог гэта так!».

Гэта значыць, разважаючы пра выдатныя пэрспэктывы вытворчасьці льну, забыліся згадаць маленькую дробязь: няма рынкаў збыту для беларускай прадукцыі (!). Гэта і ёсьць эканоміка па-беларуску. Калі вытворчасьць ладзіцца дзеля таго, каб заняць людзей. І толькі потым высьвятляецца, што прадукцыю няма куды падзець.

3. І самы шэдэўральны сюжэт з нарады, дзе Лукашэнка крытыкуе журналістаў: «Памылка журналістаў складаецца ў тым, што яны ўсюды пішуць пра нейкі гераізм на ўборцы ўраджаю, у тым ліку прэзыдэнта. Ніякага гераізму на ўборцы няма. Гэта спрошчаны падыход да таго, што раблю я і ўсе тысячы людзей, якія сёньня занятыя ў тым ліку ўборкай. Гаворка ідзе выключна пра харчовую бясьпеку нашай краіны».

Як усім вядома, сьціпласьць Аляксандра Рыгоравіча ня мае межаў. Адзін зь фірмовых элемэнтаў непаўторнага палітычнага стылю Лукашэнкі — гэта сьцьвярджэньне ў форме адмаўленьня. Гэта калі ён кажа, што я стаміўся ад улады, я яе «наеўся», рад быў бы пакінуць сваю пасаду, але ж народ не адпускае. Так і тут. Ён не адмаўляе, хто галоўны герой жніва, але ж у сілу сваёй прыроднай сьціпласьці мякка папікае дзяржаўных журналістаў. Маўляў, «гэта спрошчаны падыход да таго, што раблю я і ўсе тысячы людзей, якія сёньня занятыя ў тым ліку уборкай». Заўважце, я — на першым месцы, і толькі потым — тысячы людзей. Складваецца ўражаньне, што «герой жніва» сам да канца не ўсьведамляе гэтую няхітрую піяраўскую апэрацыю, яна адбываецца на ўзроўні падсьвядомасьці. У гэтым ён шчыры, бо краіна павінна ж ведаць сваіх герояў.

(скарочана)

Валер Карбалевіч
"Радыё Свабода"

"ТУНЕЯДЦЫ"

ПОЧЕМУ ЛУКАШЕНКО ХОЧЕТ ЗАСТАВИТЬ ВСЕХ РАБОТАТЬ?

Чиновники найдут тунеядцев и дадут им в зубы по лопате. Генератор идеи — президент. Александр Лукашенко снова заговорил о безработных и скандальном декрете о тунеядцах. Он еще раз подчеркнул, что в Беларуси все должны работать.

«Людей надо приучить к труду. Нельзя создавать так называемый класс безработных. Если мы их не станем вовлекать в общественно полезный труд, как раньше говорили, значит, мы будем создавать этот класс, и он будет увеличиваться. Нам этого допустить нельзя», — сказал глава государства во время рабочей поездки по Брестской области…

Он напомнил о новой версии декрета № 3, после выхода которой местным властям дадут самые широкие полномочия. «Мы вычленим людей по персоналиям: кто может, но не хочет, кто хочет, но не может, и тех, которым надо лопату в зубы — и пошел работать. Пусть на меня не обижаются», — сказал Александр Лукашенко.

Стоит отметить, что глава Беларуси не в первый раз хочет заставить всех белорусов работать. Он даже предлагал, как это можно сделать на одном из совещаний в марте этого года.

… «Надо определить места, куда должны прийти люди за работой, создать бригады, группы, которые будут лес высаживать, заборы строить, красить, убирать территорию, копать, возить, носить и прочее. И мы займем всех людей», — заявлял глава Беларуси.

Невозможно всех заставить работать

Руководитель аналитического центра «Стратегия» Леонид Заико считает озвученные президентом идеи «нормальным деревенским подходом периода развитого социализма».

«Это гимн физическому труду. Он считает, что физическая работа — это и есть труд. Ничего подобного! Есть работа, есть труд и есть деятельность. Работа — это просто затраты физической и психической энергии. Труд — это целенаправленная деятельность человека на изменение вещества природы. А деятельность — это разносторонняя реализация способностей человека. Президент этих различий не видит. И окружающие его люди тоже не видят. Может быть, они решили все упростить так, чтобы было понятно валенку, но эпоха валенок уже прошла», — отмечает экономист.

По его словам, сейчас мир уходит от физического труда, становится все большей людей, которые занимаются различной деятельностью.

«Это может быть благотворительная деятельность, деятельность по образованию, по самосовершенствованию и прочее, поэтому мы не можем людей заставить ходить на какое-то предприятие в качестве наемного работника», — подчеркивает Леонид Заико.

К тому же, приводит цифры экономист, в обществе всегда есть 3-5% социально неустойчивых людей. В Беларуси это может быть около 300 тысяч человек. Как правило, это люди, склонные к алкоголизму и наркомании. С ними, по мнению руководителя аналитического центра «Стратегия», нужно проводить социальную работу, в результате которой в стране снизится число преступлений.

«Нам важнее, чтобы эти люди не становились опасными для окружающих, а если им нравится спать на помойке, то с этим ничего не поделаешь. Чего его гнать на работу?! Поэтому желание нашей власти заставить идти к станку, это постановка 1937 года. Это старые идеи, которые не имеют отношение к современному миру», — считает Леонид Заико…

(скарочана)

Александр ЯРОШЕВИЧ
http://naviny.by

"ПЕДСАВЕТ"

ЛУКАШЕНКО И ОБРАЗОВАНИЕ: РЕФОРМ НЕТ, НО ВСЕ СТОЯТ НА УШАХ

При отсталой политической системе не может быть передовой школы. А вот пустой муштры — до черта и больше. В Минске на два дня собрали под тысячу педагогов и чиновников. Это мероприятие напоминает Всебелорусское народное собрание, только узкого профиля. И по большому счету столь же показушно (при том что какая-то польза от обмена опытом и демонстрации новинок, конечно, есть).

Дело в том, что концептуальные вопросы (а именно этот акцент анонсировался: мол, обсудим подходы аж до 2030 года) не решаются на таких многолюдных сходах, не имеющих эффективного алгоритма выработки свежих сильных идей.

Смешно думать, что при доминанте заорганизованности и ориентации на априорную мудрость главного участника кто-то с голоса, короткой репликой (государственные СМИ рекламировали накануне формат открытого микрофона) убедит высокое начальство изменить подходы к сфере образования. Да и не всякого умника ведь подпустят к тому микрофону. Так что это не широкий диалог, а имитация.

Общая нелюбовь к реформам detected

Нет, ну вроде как логично, что перед учебным годом глава государства приходит на разговор с учителями и прочими деятелями образовательной сферы. Но политологи считают, что здесь главенствует иная логика — пиаровская. В последние недели Лукашенко резко повысил публичную активность. И в этом смысле неважно, с комбайнерами ли он засвечивается или с учителями. Главное — показать электорату, что вождь энергичен, уверен в себе и четко знает, что делать.

Хотя на самом деле Лукашенко упорно уходит от решения главных вопросов — реформирования экономики (без чего не будет и крепкой материальной базы у образования, без чего миллионы молодых людей не смогут реализовать себя по полной программе).

Президент же раз за разом переключается на мелочи. Если аграрная сфера, то акцентируется на важности силосных траншей, грезах о создании суперкомбайна, особенностях теребления льна и пр. Если образовательная, то муссирует тему времени начала занятий в школе (с 8 или 9 часов), пяти/десятибалльной системы оценок (хотя сам сегодня признал, что этот вопрос «не основной»).

Да, а общая нелюбовь к реформам проявилась и сегодня, когда Лукашенко заявил: «Вы знаете мои подходы по преобразованию, совершенствованию, где-то реформированию системы нашего образования. Сущность этих подходов состоит в том, что я категорически против какой-то ломки, даже реформирования в полном смысле этого слова».

Волюнтаризм рулит

Официальный лидер не упустил момента снова потоптаться по политическим противникам. Прозрачно намекнул на нелюбимых националистов, которые в первой половине 1990-х якобы «за два-три года пытались научить всех нас разговаривать на том языке, на котором они хотят...», «вообще начали ломать все подряд. И точные науки, и естествознание, гуманитарные направления нашего образования».

Да, в гуманитарной сфере сдвиги тогда были, например в преподавании истории стало меньше белых пятен, москвоцентризма. Заметьте: сейчас, после Крыма, сам Лукашенко начал апеллировать к древности корней белорусской государственности, подчеркивать, что Полоцкое княжество старше Московского. То есть де-факто стал на позиции ненавистных, как он их называет, «нацменов» (при том что политические репрессии против «свядомых» — возьмите «дело патриотов» — продолжаются).

Что же касается точных наук, то неужели в 90-х, при проклятых националистах (которые на самом деле и тогда, на заре независимости Беларуси, находились в оппозиции), дважды два в школе было пять?

На самом деле образование у нас нещадно корежат волюнтаристскими новациями именно в президентскую эпоху. Чего стоил один переход с 12-летки на 11-летку с ликвидацией профильных классов, урезанием специализированного обучения и часов на иностранные языки! Потом эти перегибы стали тихо устранять, но на кой ляд было вообще махать административной шашкой?

По указанию сверху приходится раз за разом лихорадочно переиначивать школьные программы, переписывать учебники (которых в итоге просто не хватает — ни хороших, ни плохих, вообще никаких). Причем некоторые коррективы в программы по истории, литературе сильно напоминают политическую цензуру, попахивают Оруэллом.

Такие спонтанные, идущие от дилетантизма и ретроградства перемены лишь напрягают преподавателей и учащихся, усиливают элемент муштры, но при этом качество образования падает, образовательная система по большому счету деградирует.

И нет настоящих преобразований в европейском смысле слова. Беларусь авансом приняли в Болонский процесс, но отрабатывать этот аванс державные мужи не спешат. Оно и понятно: Европа с ее гнилым либеральным духом здешней системе власти чужда, от всяких болонских заморочек типа университетской автономии, выборности ректоров тянет душком крамолы, подрыва устоев. Ишь чего проталкивают! У нас любые выборы — под колпаком, самодеятельность но пасаран.

В Беларуси, напротив, образование сделали оплотом политического застоя. Учителя массово рекрутируются в избирательные комиссии, которые из кампании в кампанию обеспечивают «элегантные победы» правящей верхушке и ее ставленникам. Студентов гонят на досрочное голосование, а потом — цигель-цигель, ай-лю-лю, в деревню к маме за салом, а не шастать по площадям, где заваривает кашу оппозиция.

Короче, лояльность учителя и ученика, студента — на первом месте, остальное уже мелочи…

Человеческому потенциалу нужна рамочная свобода

Вообще спичрайтеры, конечно, вставили в речь руководителя ряд формально бесспорных тезисов. Например, Лукашенко заявил с трибуны совещания, что «нам предстоит большая работа по развитию человеческого потенциала».

Действительно, сегодня место страны в мире, а главное — ее перспектива определяется не наличием грозных ракет, не территорией или прочими экстенсивными атрибутами, даже не залежами благословенной нефти, а именно интеллектом, способностями людей. Продвинутостью народа, если хотите.

Белорусы смышлены, быстро схватывают новое (посмотрите: 92% экспорта Парка высоких технологий со свистом уходит в ЕС и Америку), у нас формально высокий уровень образованности. По этому параметру мы соответствуем критериям передовых стран. Но вот политический режим — отсталый, скорее характерный для третьего мира.

И вот как раз замшелость режима прежде всего тормозит развитие человеческого потенциала. Этому процессу мешает отсутствие минимума рамочной свободы во всех сферах. Так что тут не учителей понукать и не детишек дергать надо, а всю систему менять.

(скарочана)

Александр Класковский
http://naviny.by

Заснавальнік і рэдактар: Гаравы Леанід Антонавіч

Адрас рэдакцыі: 211573, г. Гарадок, вул. Гагарына, д.30Б, кв.16. E-mail: 250318@list.ru Тэл. 8-02139-5-08-52, маб. + 375(29)6723842 (V), Газета выдаецца з сакавіка 1998 г.

Падпісана да друку 28.08.2017 у 18.40 Наклад: 290 асобнікаў. Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў. Друкуецца на абсталяванні аднадумцаў. Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.